

## PRIKAZI

*Žitja Konstantina in Metodija*. Prevel in razložil Franc Grivec. (Cvetje iz domačih in tujih logov, 8). Celje 1936, 8<sup>o</sup>, 150.

Nova publikacija Fr. Grivca, tudi čitateljem našega Jugoslovenskega istoriskega časopisa znanega neumornega raziskovalca življenja in delovanja slovanskih apostolov Cirila in Metodija, je razdeljena na štiri dele: 1) uvod, ki podaja v zgoščeni obliki življenjepis sv. Cirila (Konstantina) in Metodija (5—31), 2) opis in ocena glavnih virov za zgodovino solunskih bratov (32—46), prevod *Žitja Konstantina*, *Žitja Metodija* in takozvane Rimske legende v slovenščino (49—120) in 4) komentar k prevodu (121—148). Delo je izšlo v zbirki, ki je mišljena v prvi vrsti kot serija pomožnih knjig za srednješolski poduk. Zato bi mogoče v publikaciji take vrste ne iskali one bogate vsebine in številnih novih izsledkov, ki jih to delo prof. Grivca v resnici nudi. Prav radi teh številnih novih rezultatov moremo Grivčeva „*Žitja Konstantina in Metodija*“ smatrati za povsem samostojno znanstveno delo, ne le za pomožno knjigo, v katero bi bil avtor zgolj strnil v poljudni obliki dosedanje rezultate našega znanja o Cirilu in Metodiju. Grivec ni uporabil le najnovejših izsledkov slavistike, bizantinologije in teologije, do katerih so prišli drugi; v svoje delo je vključil tudi številne lepe uspehe svojih dognanj, ne samo takih, ki jih je objavil že drugod, marveč mnogo tudi povsem novih.

Naj navedem iz bogatega komentarja za „*Žitja Konstantina in Metodija*“ le nekaj posebno pomembnih rezultatov lastnega Grivčevega znanstvenega dela. Tako splošno, toda vseskozi podprto ugotovitev o veliki ceni obeh virov kot originalnih literarnih del, tako po obliki kot duhu in vsebini. *Žitja* sta daleč od suženjskega posnemanja, kot so mislili nekateri, tedanjih bizantinskih svetniških življenjepisov. Grivcu gre tudi zasluga, da se je poglobil v teološko stran obeh *Žitij* in prišel pri tem do prav lepih rezultatov. Odkril je v obeh virih številne doslej nezapažene citate in izraze iz Svetega pisma ter mnogo iz liturgije in del sv. Gregorija Nacijanškega (330—390) prevzetih mest. Pretirano se mi pa zdi, gledati v *Žitij*h začetek slovenske književnosti in smatrati vira kot najstarejša spomenika umetniške slovenske proze. — Mogoče je, da ne bo vsaka Grivčeva trditev vzdržala pred zgodovinsko kritiko. V zgodovini Cirila in Metodija bodo vedno ostali problemi, ki jim me ne bomo zlepa prišli do dna. Pomagati